

Eesti-Ma Rahwa

Calendar /

che *Al. 4292.*

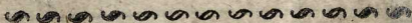
Wäht = Ramat

1732.

Nasta peäle parrast meie

Jesanda Jesuse Kristuse

Sündimist.

Tallinnas

Trükkis Joan Köler.

Onnista *Jesuse* *Kristus*
Sündimise aastal 173

Pärrast ma-ilma lounist 568
Pärrast wee-upputamist 402
Pärrast trükkimise tous-
mist 29
Pärrast Lutteruse õige Usso
ülleswõtmist 21

Pärrast meie armolisema
Keisri ning Sure Brangi
ANNA JOANNOWNA
Sündimist 39

Pärrast tema wallitje
mist 3

Pühha Päwa Märk **B**
Toulo ning Paasto wahhel on 8 tertu
nädalat.

Mende Märkide fesselamine.

- D** Moor ku.
-)** Essimenne werendeel.
- Tais ku.
- C** Wiimne werendeel.
- * #** Hea aadrid lasta.
- 3** Hea kuppo lasta.
- ∴** Hea arstimise rohko wõtta.
- ⊗** Hea kütwada ning istutada.
- ⊕** Hea lapsi woeretada.
- ⊗** Hea juuksi leikata.
- ⊗** Sedda/ mis pikaliste peab kasutama.
- Hea puid raiuda hone tarwiks.
- ⊔** Ahjo tarwiks.
- p. pärrast.
- p. l. pärrast lounat.
- e. l. enne lounat.
- W** Pühha.

1 Neäri | **●** kell. 5. w.
 2 **P. p. Neäri** | **●** **Onnets**
 3 **Enof** | **●** **olgo ka se**
 4 **Metusalem** | **●** **uus Nasta**
 5 **Simeon** | **●** **Kau**
 6 **3 Kun. P.** | **●** **nid head**
 7 **Julianus** | **●** **ning selged**
 8 **Errard** | **●** **ilmad**

Jesus 12 aastat wana / Luk. 2 / 41.
 9 **P. p. 3 R. p.** | **●** **kell. 9. e. l**
 10 **Vaawli p.** | **●** **kulmad**
 11 **Higinus** | **●** **ilmad /**
 12 **Reinold** | **●** **lähhäb**
 13 **Hilaar** | **●** **teisele**
 14 **Weliks** | **●** **ilmale pil**
 15 **Maurits** | **●** **wetab**

Pulm Rana kinnas / Joan. 2 / 1.
 6 **P. p. 3 R. p.** | **●** **kell. 1. p. l**
Edumise p. | **●** **selge /**

Jummala
Sanna ehk
Piibli-Ramato
 algatus.
Essimesse
Mosesse Ra-
mato.
L. Peatrik.

Algmisese **loob**
Jummal
 taewast ja
 maad ; ja se ma
 olli tühhi ja
 paljas / ja pim-
 medus olli süg-
 gatoussse peäl /
 ja Jummala
 Waim oli hau-
 dumas tvette
 peäl. Ja Jum-

18 **Priska**
 19 **Sara**
 20 **Wabo Seb.**
 21 **Agneet**
 22 **Wintsent**
 23 **Piddali-ning** **tutõbbisest / Matt. 8.**
 24 **3 P. p. ; R. p.** | **●** **kell. 5. w.**
 25 **Paul. umb. p.**
 26 **Polikarp**
 27 **Krisostom.**
 28 **Karel**
 29 **Samuel**

Jesus on taewa peäl / Matt. 8 / 23.
 30 **4 P. p. ; R. p.** | **●** **k. 11. õht.**
 31 **Birgit** | **●** **selge /**

lähhäb
tulele ning
tuissule
● **lum-**
mesaoga
● **ilm /**
weel külmi /
piltwine
● **L**

mal ütles : Sa-
 go walgus ; ja
 walgus sai. Ja
 Jummal wa-
 tas se walgus-
 se / et ta hea olli ;
 ja Jummal teg-
 gi wahhet wal-
 gusse wahhel
 ja pimmedusse
 wahhel. Ja
 Jummal nim-
 metas se wal-
 gusse päwals /
 agga se pimme-
 dusse nimme-
 tas temma
 õõls ; ja õõts
 olli ja hommikõ

12mel selle tu päwal touseb pällit kello 8. ning
 ühhe pole tundi / lähhäb alla kello 3. ning ühhe pole
 tundi ; päaw on pitt 7 tundi / ning se õ 17 tundi.

1	Piirit	pillvine	olli/ eshimenne
2	<i>Käunia p.</i>	külm ning	pääw. Ja
3	Vlasius	märg saddo	Jummal ütles:
4	Beronika	lumme	Sago la-utus
5	Agata	<i>⚔ ⚔</i>	wette wahhel
Wina-Mä-est/ Matt. 20/1.			
6	<i>29 P. e. Krist. Ülest.</i>	kuitw ning	ja tehko wahhet
7	Rikardus	<i>⚔</i> kell. 3. w.	wette ja wette
8	Salomon	<i>⚔ ⚔</i> selge/	wahhel. Ja
9	Apollonia	pillvine/	Jummal teggi
10	Kolastika	<i>⚔ ⚔</i> jälle	se la-utusse ja
11	Eurofina	külm/	teggi wahhet
12	Eulalia		wette wahhel/
Kälwi Mehhest/ Eut. 8/4.			
13	<i>18 P. e. Krist. Ülest.</i>		mis la-utusse
14	Balentin	<i>⚔</i> kell. 1. ö.	al / ja wette
15	Baustinus	tuult on/	wahhel / mis
16	Juliana	lund ning	la-utusse peat
17	Aleksander	<i>⚔ ⚔</i> rakked	olli: ja se sai
			nenda. Ja
			Jummal nim-
			metas se la-u-
			tusse taewa's:

18	Konfordia	sa-ab	ja ohto oli ja
19	<i>Simon se Ds</i>	<i>⚔ ⚔</i>	hommiko olli/
Kristusese Kannatamisest/ Eut. 18.			
20	<i>B. Vaast. P.</i>	pehme	teine pääw. Ja
21	Esaias	<i>⚔</i> kell. 5. p. l.	Jummal ütles:
22	<i>Vaasto</i>	ning sulla	Wessi koggugo
23	<i>Zuhka pääw</i>	ilm/	taewa alt ühte
24	<i>Kergam. p.</i>	<i>⚔</i> kaunis	paika / et kuitwa
25	<i>Maddikse p.</i>	ning hea	näikse; ja se sai
26	Klaudius	<i>⚔ ⚔</i> ilm	nenda. Ja
Kristusese Ktusamisesest/ Matt. 4/1.			
27	<i>A. P. Vaast.</i>	selge ilm	Jummal nim-
28	Leander	<i>⚔ ⚔</i>	metas se kuitwa
29	Justus	<i>⚔</i> k. 6. p. l.	maaks / agga
			se wette koggio
			nimmetas tum-
			ma merrē's: ja
			Jummal näg-
			gi / et se hea olli.

16nel selle ku päwal touseb päilit kello 7. läh-
hää alla kello 5. se pääw on 10. se ö agga 14
tundi pikk.

1 Albinus	pahha ilm	Ja Jummal ütles: Ma kaswatago rohhto/rohhud mis semet landwad/wiljalisesed puud / mis wilja landwad omma suggu järrele / kus temma seme sees on ma peäl; ja se sai nenda. Ja ma aias rohhto ütles / rohhud mis semet landwad omma suggu järrele / ja puud mis wilja landwad / kus temma seme sees / omma sug
2 Simplisius	pilwine /	
3 Kunigund	jälle selge	
4 Adrian	✠ ilm	
Rananea Naesest /	Matt. 15 / 21.	
5 A. P. Paast.	selge	
6 Kotwriid	ning kuirw	
7 Perpetua	→ ilm.	
8 Ciprianus	⊕ f. s. p. l.	
9 Prudentisus	Pääw n.	
10 Mikåas	⊕ ühhe	
11 Konstantiin	pittus	
Seft Kurrattist waewatud / kut. 11.		
12 A. P. Paast.	winge tule	
13 Ernestus	ga weel sel	
14 Sakarias	✠ ge / n.	
15 Longinus	⊕ kell. 9. e. l.	
16 Rabriel	kuirw / kül	
17 Kert	ning kuirw	

18 Patriitsius	1 ✠ ilm /	gu järrele: ja Jummal näggi / et se hea olli. Ja õhto olli ja hommiko olli / kolmas päaw. Ja Jummal ütles: Sago walgussed taewa la-utusses / et nemmad wahbet tewad päwa wahhel ja õd wahhel / et nemmad on tähtäks ja seätud aeguks ja päitwiks ja aastäiks; et
5000 Mehhe Sõdmisf. Job. 6 / 1.		
19 A. P. Paast.	winge tuul	
20 Matrona	✠ ✠ →	
21 Pent	külmad	
22 Kawa-el	⊕ kell. 7. e. l.	
23 Teodoor	tuled selge	
24 Rafimiir	ning kül	
25 Paast. Mar.	✠ ✠ ✠	
Jesust kiwwid: lobit: Joan. 8 / 46.		
26 A. P. Paast.	weel	
27 Rustaw	✠ ✠ selge	
28 Kideon	ning kuirw	
29 Eutaf	✠ ✠ ilm	
30 Adonias	⊕ f. 11. e. l.	
31 Teto	1 ✠ pilwine	

ionel selle ku päwal tauseb päilit kello 6. läh-
håb alla kello 6. se pääw on 12. se õ 12. tunde
puit.

1	Teodora	✠	nemmad wal-
	Krist. Sitsesõitmisfest / Mat. 21.		gusisõs on tae-
2	A. P. Paasi.	ilm / pehme	wa la-utusfes /
3	Berdinand	ning sulla	walget andmas
4	Ambroos	ilm	ma peäl ; ja se
5	Maksimiin	soe	sai nenda. Ja
6	Simeon p.	pilwetab	Jummal teggi
7	Simeon Rede	✠ E. 3. war.	kaks suurt wal-
8	Liboor	selge ilm	gust / se surem
	Kristusse älestousm. Mark. 16 / 1.		walgus mis pä-
9	A. P. Põhha	kaunis	wa aeges piddi
10	Teine Põhha	selge ning	wallitsema / ja
11	Teine Põhha	✠ hea	se wähhem wal-
12	Julius	ilm / weel	gus / mis õse
13	Justiin	✠ E. 5. p. 1.	piddi wallitse-
14	Simeon Põhha	✠ ✠	ma / ja need
15	Olimpia	hea ilm /	tähhed. Ja
	Kinnipandud ütsist / Job. 20 / 19.		Jummal panni
16	A. P. P. üll.	kuirw ning	neid taewa
			la-utusse / et
			nemmad piddid
			walget andma

17	Rudolw	illus ilm /	ma peäl ; Ja
18	Walerian	✠ ✠ selge	wallitsema pä-
19	Simon	✠ ilm	wa aeges jo õse /
20	Culpißius	✠ E. 11. õs.	ja wahhet teg-
21	Adolaar	✠ ✠ kui-	gema walgusse
22	Rajus	wad tuled /	wahhel ja pim-
	Heast karjatsfest / Joann. 10 / 11.		medusse wah-
23	A. P. P. üll.	✠ ✠	hel ; ja Jum-
24	Albert	se kuirw ilm	mal näggi / et
25	Markus	kestab weel	se hea olli. Ja
26	Etsefias	✠ ✠ nüüd	õhto olli ja
27	Anastaas	lähhab peh-	hommiko olli /
28	Witalis	✠ ✠ meks	neljas päaw.
29	Reimund	✠ E. 2. w.	Ja Jummal
	ürritesse aia pärrast / Joann. 16 / 16.		ütles : Weed
30	A. P. P. üll.	1n. märjaks /	figgitago sure
			bulga ellawad
			hingest. kus el-
			law hing sees

12 nel selle ku päwal touseb päilit pole tund
pärrast kello 4. ning lähhab alla pole tundi pä
rast kello 7. päaw on pitt 15. ning se õ 9. tund

1 Wesbri pään	✠ otse	on / ja linnud-
2 Sigismund	foe	lendko ma peäl
3 Leidminne	selge	taewa la-utus-
4 Einno & p.	ning	ses. Ja Jum-
5 Kottard	✠ kuitw ilm	mal loi sured
6 Aggeus	☉ k. 9. e. l.	wallas-kallad ja
Kriisi: ärramtnemtsfest / Joan. 16		
7 A 4 p. üll.	wägga foe	keik ellawad
8 Tanislauß	eikesse n.	hinged mis li-
9 Hiob	mis rakked	gutwad / mis
10 Kordian	✠ sad	weed figgita-
11 Eule & p.	✠ da	wad omma sug-
12 Nero	wad ilm ad	ga järrele / ja
13 Serwatsius	☉ kell. 3. ro	keik tibadega
Sigesti pallumtsfest / Joh. 16 / 23.		
14 A 4 p. üll.	jälle	linnud omma
15 Sowmi	kuitw ning	suggu järrele:
16 Peregrin	selge	ja Jummal
17 Godofus	ilm ehk /	udaggi / et se hea
		olli. Ja Jum-
		mal dunnistas
		neid ja ütles:
		Lehke suggu ja
		figgige ja täitke
		ise wee merre

18 Gunn & p.	se jures	sees / ja linnud
19 Potentiana	wägga foe	figgigo ma
20 Sibilla	☉ k. 4. p. l.	peäl. Ja õhto
Rõmustajast / Joan. 15 ning 16.		
21 A 4 p. üll.	pissut	olli ja hommiko
22 Emilia	tuline	olli / wies pääw.
23 Fesiderius	ilm	Ja Jummal
24 Ester	ehk	ütles: Ma togo
25 Urwau	✠ tulleks	wälja ellawad
26 Eduard	wahhest	hinged omma
27 Ludolw	pissut wih-	suggu järrele /
pühast Wainust / Joan. 14 / 23.		
28 A 4 pühha	☉ k. 3. p. l.	tojufsed ja ro-
29 teine pühha	ma / jälle	majad ja ma-
30 kolmas püh.	selge ning	metfalisfed om-
31 Petronel	kuitw ehk.	ma suggu jär-
		rele: ja se sai
		nenda. Ja
		Jummal teggi
		ma metfalisfed
		omma suggu

zmal felle ku päwal touseb pätkik pole tundi
pärast kello 3. ning lähkäh alla pole tundi pärast
kello 2. pääw on pikk 17. tundi / se õ aggas 7 tundi.

1 Kotskal	pisfut tuli	järrele / ja lo-
2 Marsel	ne soe ning	jussed omma
3 Kasmus	✠ Kuitw	suggu järrele/ ja
Jesus ning Nifodemus/Joan. 3/1.		leik ma roma-
A 2 P. p. 3aino J. P.	C k. 2. p. l.	jad omma sug-
4 Ponivaatsius	✠ weel	gu järrele: ja
5 Artemius	on soe ehk/	Jummal näg-
7 Lukreets	✠ ning	gi/ et se hea olli.
8 Medardus	Kuitw pilw-	Ja Jummal
9 Parnimus	✠ tab	ütles: Tehkem
10 Lavius	pikem p.	innimest meie
Rikkast Mehhest/ Eut. 16/ 19,		näo järrele/
A 1 P. p. 3a J.	⊙ k. 12. loun.	meie sarnat-
12 Vasilides	walgo. lōs	setš/ et nemmad
13 Tobias	mistega	wallitšewad üt-
14 Valerius	wägga soe	le merre kalla-
15 Witus	kanged ei	de/ ja ülle tae-
16 Justina	kesse-ilmad	wa lindude ja
17 Mikander	ning raske	ülle lojuste ja
		leik ülle se ma/
		ja leik ülle ro-
		majatte mis ma

Surest Shtosomenaiast/ Eut. 14/ 16.	peäl romatwad.
18 A 2 P. p. 3aino J. P.	Ja Jummal lo-
19 Kerwasius	se innimesse
20 Wlorent	omma näo jär-
21 Rahel	rele/ Jummal
22 Abkaatsius	näo järrele lo-
23 Pasilius	ta tedda/ meh-
24 Janipäato	hels ja naesets
Kaddunud Lambast/ Eut. 15/ 1,	loi temma neid.
25 A 3 P. p. 3aino J. P.	Ja Jummal
26 Jeremias	önništas neid/
27 Ladislaus	ja Jummal üt-
28 Josua	les nende was-
29 Peter Paul.	to: Tehke sug-
30 Lutsi	gu ja siggige
	ja täitke se ma
	ja saatke sedda
	n. kanged/
	1 ne selle ku päwal touseb pällik 3. werendel ning
	1 kolmat ossa werendelist pärrast kello 2. lähhäb al-
	la 2. kolmat ossa werendelist pärrast kello 9. Pää-
	on pitt 18. tundi 1. werendeel ning 1 kolmat ossa we-
	rendelist. 6 agga 5. tundi 2 werendeli ning 2 kol-
	mas ossa werendelist.

1 Teobald	1 tuled	ennaste alla/ ja
Olge armolised / Euf. 6/36.		wallitsege ülle
2 <i>A 4 P p 30. J.</i>	<i>Heim. Mar.</i>	merre kallade/ ja
3 Kornelius	<i>C</i> f. 7. p. 1.	ülle taewa lin-
4 Ulrik	<i>†</i> <i>S</i> läh	dude ja keit ülle
5 Anshelm	háb wägga	ekajatte / mis
6 Hektor	sojaks / ka	ma peät ligu-
7 Semerrius	eikesse ilm/	wad. Ja Jum-
8 Kilian	n. tuuldega/	mal ütles: Wa-
Rohkest kalla sagist / Euf. 5 / 1.		ta ma ollen tei-
9 <i>A 5 P. p 30. J. P.</i>		se annud keit
10 Isra-el	piltwine tu-	rohjud / mis se-
11 Eleonora	<i>⊙</i> f. 12. õf.	met kandwad/
12 Hinrik	koera: ku	mis keige se ma
13 <i>Marreia p.</i>	<i>†</i> <i>S</i> algm.	peät on / ja keit
14 Donawentur	line piltwine	puud mis peät
15 <i>Up. Jaggam.</i>	tuult on	putwilli on/ mis
Wariserid: Stigusest / Matt. 5/20.		semet kannab/
16 <i>A 6 P. p 30. J. P.</i>	selge/	se peab teile ro-
17 Aleksi	1 ning	aks ollema. Ja
		keige ma metsa-
		listele ja keige
		taewa lindudele

18 Rosina	<i>†</i> <i>S</i> kuitu/	ja keikile mis
19 Kurwina	<i>⊙</i> kell. 2. w.	romawad ma
20 Elias	pisfut	peät / kus ekaw
21 Daniel	rohmane	hing sees on/
22 <i>Mar. Maib.</i>	ning willo	ollen ma annud
4000 Mehhe söötmissesf / Mart. 8.		keitfuggu hal-
23 <i>A 7 P. p 30. J.</i>	ka määrg	jast rohto roaks:
24 Kirstiin	piltwine	ja se sai nenda.
25 <i>Jakobi p.</i>	<i>†</i> <i>S</i> pakš	Ja Jummal
26 Anno	<i>⊙</i> f. 9. e. l.	watas keige se
27 Marta	uddo / rōs	peäle / mis ta
28 Pantaal	<i>†</i> <i>S</i> sine	oli teinud / ja
29 <i>Olwi pääw</i>	ning willo	wata se oli
Walle: Prohwetidesf / Matt. 7/15.		wägga hea. Ja
30 <i>A 8 P. p 30. J. P.</i>	kuitu	õhto oli ja
31 Kerman	ning selge/	hommiko oli
		kus pääw.

15 nel selle ku päwal touseb päilit pole tundi pä-
rast kello 3. lähhab alla pole tundi pä: rast kello 8
pääw on pikk 17 tundi / ning se õ 7. tundi.

1	<i>Waldwang.</i>	pilwine
2	Hannibal	Keil. 1. öf.
3	Eleasar	jälle selge
4	Tominiufus	*S
5	Oswald	tuline ehk.
ülletohtusest Maia piddajast / Lut. 15.		
6	<i>Agp p 32. J.</i>	uddone
7	Tonatus	see ning
8	Siriakus	märg
9	Romanus	Keil. 2. p. 1.
10	<i>Waldwang.</i>	*S selge
11	Herman	n. hea ilm/
12	Klara	koera ku ots
Jerusalem: ärraristmisest / Lut. 19.		
13	<i>Agp p 32. J.</i>	selge ning
14	Eusebius	otse hea
15	<i>Salmi.</i>	*S ilm
16	Izaak	pilwine
17	Wilibald	Keil. 6. p. 1.

2. Beatuf.

Nenda on
taetwas ja ma
ja keik nende
wäggi walmit-
tud. Ja Jum-
mal olli seits-
met päwal om-
ma tööd löppe-
tanud / mis ta
olli teinud / ja
hingas seitsmet
päwal keigest
ommast tööst /
mis ta olli tei-
nud. Ja Jum-
mal õnnistas
seitsmest päwa
ja pühhitfes tede-
da / sest et tem-
ma fits olli hin-
ganud keigest

18	Leno	kuirw	ommast tööst /
19	Sebald	ning hea	mis Jummal
Wariserist ning Tölnerist / Lut. 18.			tehies olli lo-
20	<i>Agp p 32. J.</i>	ilm	nud. Nend on
21	Rut	*S weel	taewa ja ma
22	Wilibert	hea lähhäb	sündimissed kui
23	Sakäus	*S pah.	neid lodi / sellal
24	<i>Wald p.</i>	Keil. 6. p. 1.	kui Jehowa
25	Ludwiik	haks pilwi-	Jummal maad
26	Trenäus	seks n. kül-	ja taewast teggi.
Kurdist ning keletumast / Mark. 7.			Ja keik wälja
27	<i>Agp p 32. J.</i>	Domaks	pund ei olund
28	Aufustiin	seggane ud.	weel mitte ma
29	<i>Joan. huff.</i>	*S Done	peäl / ja keik
30	Benjamin	tuline kau-	wälja rohjud
31	Rebekka	Keil. 9. e. 1.	ep olund weel
			mitte tousnud.
			sest Jehowa
			Jummal ei ol-

14 nel selle ku päwal touseb päält 3. werendefi
pärrast kello 4. ning lähhäb alla 1 werendeel pärrast
kello 7. päaw on pitt 14. ning äts pool / ö aggas 9.
ning äts pool tundi.

1	Ekidius	nis selge	nud mitte laste
2	Elisa	✠ 2 wing	nud wihma
Preestri ning Lewitist / Luk. 10/23.			saddada ma
3	A. 3. P. 30. S.	tuul/otse selge	peate / ja pole
4	Teodostia	n. külmi	nud innimest
5	Moses	✠ 2 ilm	maad harri-
6	Magnus	piltwine	mas. Uuga
7	Regina	külmi	uddo touffis
8	Mar. Eilod.	⊙ k. 6. e. l.	maast wälja ja
9	Pruno	ning kuitw	kastis keige se
Kümnesti Piddalitöbbise / Luk. 17.			ma. Ja
10	A. 1. P. 30.	piltwetab	Jehowa
11	Eobald	uddo on ehk	Jummal teggi
12	Cirus	On n. pääw	innimest pbr-
13	Amatus	ühhe piltkus	mo nullast / ja
14	A. 1. P. 30.	tuult on n.	puhhus temma
15	Nikodemus	karske ilm/	ninnasse ello
16	Euwemia	⊙ kell. 2. e. l.	hinge; nenda
			sai innimenne
			ellawaks hin-
			gels. Ja
			Jehowa

Mammonaft / Matt. 6 / 24.			Jummal ehhi-
17	A. 1. P. 30. S.		tas ühhe rohho-
18	Titus	selge ning	ala Edeni / pä-
19	Berner	kuitw/	watouismisse
20	Wausta	✠ 2 weel	pole ja pannt
21	Mattusse p.	✠ 2 otse	siina se innt-
22	Maurits	kuitw/	messe / mis ta
23	Hoseas	⊙ k. 2. war.	olli teinud. Ja
Na-ina ihana Surnust / Luk. 7 / 11.			Jehowa
24	A. 1. P. 30. S.	selge	Jummal lastis
25	Kleowas	ning kuitw	maast tousta
26	Eusebius	ilm	keiksuggu puid/
27	Udoltw	✠ weel	mis illufad ollid
28	Wentfel	selge ning	nähha ja head
29	Mihkli p.	⊙ k. 9 öht.	süa / ja ello pu
30	Hieronimus	kuitw ilm/	kesket aeda / ja
			hea ja kurja
			tundmisse pu.

12 nel selle tu päwal touseb päilit kello 6. ning lähhab alla kello 6. Se pääw on pilt 12. ning se ö ta 12. tundi.

Wee többifest / Luk. 14 / 1.

1 *127 P. 3a. J.*

2 Wolrad

3 Ka-irus

4 Brantsiskus

5 Briidbert

6 Wides

7 Amalia

Suremast Räsust / Matt. 22 / 34.

8 *128 P. 3a. J.*

9 Zionisius

10 Rideon

11 Purkard

12 Walwriid

13 Angelus

14 Kalistikus

utöbbifest / Matt. 9 / 1.

129 P. 3a. J.

16 *Salas*

17 Florent

lähhäb so-
jaks n. illu-
faks
faks
fel-
geksilmaks
otse külmi
E. 11. öht.

Ja jöggi tultä
Edenist sedda
aeda kashma/
ja ta lahkus
seält ja sai nel-
jaks arnks: es-
fimesse nimmi
on Pison / se jo-
seb keige se Ha-
wila ma ümber/
kus kulda on/
ja selle ma kuld
on hea / seäl on
pedolah ja onik-
ki-kiwot. Ja
teise jõe nimmi
on Rihon / se
joseb keige se
Rusi ma ümber;
ja kolmandama
jõe nimmi on
Hiddeket / se jo-
seb Absuri ma
ümber hommi-

18 *Sufas*

19 Luutsius

20 Wendeliin

21 Urfel

Pulma Rides / Matt. 22 / 1.

22 *120 P. 3a.*

23 Seweriin

24 Salome

25 Krispiin

26 Amandus

27 Kapitoliin

28 *San. Jod.*

Runninga mehhe Potast / Joh. 4.

29 *121 P. 3a. J.*

30 Absalon

31 Wolfgang

tuulvega
faks
selge-
ning kuiv

E. 11. e. l.
winge tule-
ga/
lähhäb
külmaks
n. märjaks
lummesao.

E. 1. p. l.
ga
jälle selge/

ko pole; ja nel-
jas jöggi on se
Wrat. Ja
Jehowa
Jummal wõt-
tis se innimesse
ja panni tedda
Edent aeda/sed-
da harrima ja
sedda hoitma.
Ja Jehowa
Jummal käs-
tis se innimesse
ja ütles: leitist
aia puist woid
sa kül süa; ag-
ga selle hea ja
kurja tundmis-
se puust ei pea

16ne selle ku päwal touseb päilit pole tuudi pä-
rast kello 7. ning lähhäb alla pole tundi pärrast kello
4. se päaw on piit 9. se ö agga 15. tundi.

1	<i>P. Meeste p.</i>	ning	sa mitte söma ;
2	<i>Dinge p.</i>	kuiw/	seft mil päwal
3	<i>Malagias</i>	<i>✠✠</i> pil-	sinna seft södd/
4	<i>Dit</i>	wine ilm/	pead sa surma
Kawwalast Sullaseft/ Matt. 18.			Jehowa
5	<i>A 22 P. p. J. J.</i>	lummega	Jummal ütles:
6	<i>Lenart</i>	Ⓢ f. 6. p. 1.	Se ep olle mit-
7	<i>Engelbert</i>	rakked	te hea / et se in-
8	<i>Klaudius</i>	<i>✠✠</i> sa-ab	nimmenne ütli
9	<i>Leowikus</i>	kulm ning	on / ma tahhan
10	<i>Mar. Kar.</i>	<i>✠✠</i> märg	temmale abbi
11	<i>Mar. Püsk.</i>	süggiseilm/	teha / mis tem-
Kohto-rabhast / Matt. 22 / 15.			ma kohhane on.
12	<i>A 23 P. p. J. J.</i>	otse	Seft Jeho-
13	<i>Arkadius</i>	<i>✠✠</i> kuiw	wa Jummal
14	<i>Bredrik</i>	Ⓢ kell. 6. e. 1.	olli kül maast
15	<i>Leopold</i>	X wihma	teinud keil wäl-
16	<i>Ottomar</i>	ning tuult/	ja ellajad ja
17	<i>Alwäus</i>	kulm / märg	keil taewa tin-
			nud / ja olli neid
			innimesse jure

18	<i>Kelastius</i>	ln. pilwine	saatnud / et ta
Ja-truse Lütrest / Matt. 9 / 18.			saaks nähha/
19	<i>A 24 P. p. J. J.</i>	<i>✠✠</i> f. 10. öb.	ludda ta neid
20	<i>Alnos</i>	(se Cpiinne	pidi nimmeta-
21	<i>Mar. ohwr.</i>	<i>✠✠</i> selge	ma ; ja ludda
22	<i>Alwonsus</i>	ning	se innimmenne
23	<i>Klement</i>	kuiw	igga ellawa hin-
24	<i>Jostias</i>	pilwine/	ge piddi nim-
25	<i>Kadrina p.</i>		metama / nenda
Wiumseft Kohust / Mat. 25 / 31.			pidi temma
26	<i>A 25 P. p. J. J.</i>	<i>✠✠</i> ning	nimmi ollema.
27	<i>Püsko</i>	Ⓢ f. 8. e. 1.	Ja se innimen-
28	<i>Rünter</i>	kulm tuline	ne panni nim-
29	<i>Eberhard</i>	n. pilwine/	med keikle lo-
30	<i>Anders</i>		justele ja taewa
			lindudele ja lei-
			kite wälja ella-

9mal selle ku päwal touseb pällit pole tundi pärrast kello 8. ning lähhab alla pole tundi pärrast kell. 3. päaw on pitt 7. se ö aggas 17. tundi.

1	Urend	† selge	jattete : agga
2	Kandidus	n. hea ilm/	selle innimesse-
Kristuse sisefõditmisest/ Mat. 21.			
3	A 1 Krist. Tull. P.	weel	mitte abbi/ mis
4	Parbo	selge ning	temma kohhane
5	Sabina	külm	oll. Süs lastis
6	Niggolas	⦿ k. II. e. l.	Jehowa
7	Agata	tuline	Jummal raste
8	M. Sam.	† ning	unne se inni-
9	Juhkam	lumme sad-	messe peäle tul-
Tähhed enne wimist Päwa/ Luu. 21.			
10	A 2 K. Tull.	do weel	la / ja ta uinus
11	Parfabas	selge hea	maggama ; ja
12	Ottilia	taltwe ilm	ta wõttis ühe
13	Luis	⦿ kell. 3. p. l.	temma külse-
14	Nikastus	lund sa-ab	luist ja panni
15	Joanna	ehk / ning	se kohha lihaga
16	Albina	tuult on/	jälle linni. Ja
Jehowa			
Jummal teggi			
se külse-lu/ mis			
ta innimesest			
oll. wõtnud/			
Joannes Wangtornis/ Matt. 11.			
17	A 3 K. Tull. P.	selge n.	

18	Kristow	† külm	naesets ja satis
19	Lot	ilm	tedda Adama
20	Abraham	⦿ k. II. e. l.	iure. Süs ütles
21	Tomaz	fange	Adam: Seon
22	Beata	tuul ning	nüüd lu minno
23	Wiktorija	† külm/	luist ja lihha
separrast peab			
Joannesse Jumistusfest/ Joan. 1.			
24	A 4 Krist. Tull. P.	selge	temma mehhe-
25	Joulo Püh.	wägga	naesets huta-
26	2 Pühha	⦿ k. 8. õht.	ma / fest et ta
27	3 Pühha	külm/ ning	mehhest on woc-
28	Süülest.	tuline	tud. Separ-
29	Noa	† ilm	rast jättab mees
30	Eawet	lõppetawad	omma issa ja
omma emma			
mahha ja hoiab			
omma naest			
Sest immetspannemisfest/ Luu. 2.			
31	A P. p Joulo	se Pästa.	takka / ja nem-
ione selle ku päwal touseb pällik 2 kolmat ossa			
werendelist pärrast tello 9. n. lähhab alla zwerendeli			
n. 1 kolmat ossa werendelist pärrast tello 2 se päaw on			
pikk 5 tundi/ 2 werendeli n. 2 kolmat ossa werend.			
Se			
õ aggas 18 tundi 1 werendeel n. 1 kolmat ossa werend			

mao peawad üts lihha ollema. Ja nemmad ollid
mollemad allasti / Adam ja temma naene / ja ei
häbbenend ennast mitte.

3. Peatük.

Agga madbo olli katwalam kui keik wälja ella-
jad / mis **Jehowa** Jummal olli teinud / ja se
ütles naese wasto : Kas se on / et Jummal sedda
dölnud / teie ei pea keikliti aia puust söma ? Ja se
naene ütles mao wasto : Küll meie söme aia pu-
ustiljast : agga selle pu wiljast / mis keik aeda / on
Jummal ütelnud : teie ei pea mitte seft söma / eg-
ga temmasse pitutma / et teie ära ei surre. Ja
madbo ütles naese wasto : Teie ei pea mitte sur-
ma surema ; seft Jummal teab / mil päwal teie
sft söte / et teie silmad siis lahti sawad / ja sate kui
Jummal ja tunnete head ja kurja. Ja se naene
watis / et se pu hea olls roaks / ja et ta silmadele
himmo teggi ja et se pu olli armas / et ta pidid tar-
gaks teggema : ja ta wöttis temma wiljast ja söi
ja andis ka omma mehhele ühtlase / ja ta söi. Siis
sald nende mollematte silmad lahti ja tundsid en-
nast allasti ollewad ; ja nemmad punnusid wigi-
tehe kollo ja teggid ennestele põliesid. Ja nem-
mad kuulsid **Jehowa** Jummalä heäle / mis sen-
na

na ja tenna kät aedes / kui päaw wölluks sai / ja
Adam ja temma naene läksid warjule **Jehowa**
Jummalä palle eest keik aia pude sekka. Ja **Jehowa**
Jummal hidis Adamat ja ütles temma
wasto : Kus sa olled ? ja ta ütles : ma kuulsin so
heäle aedes ja kartsin / seft ma ollen allasti / sepa-
rast läksin ma warjule. Ja ta ütles : Kes on sulle
täetanud / et sa allasti olled ? olled sa sönud seft
puust / mis ma sind käksin / et sa ei pidand seft
mitte söma ? Ja Adam ütles : Se naene / mis sa
mo kõrwa andsid / sefamma andis mulle seft puust /
ja ma söin. Ja **Jehowa** Jummal ütles naese
wasto : Miks sa sedda olled teinud ? Ja se naene
ütles : Madbo pettis mind / ja ma söin. Ja **Jehowa**
Jummal ütles mao wasto : Et sa sedda
teinud / siis olled sa ärranetud keikide lojuste seast /
ja keikide wälja ellajatte seast ; omma põhho peäl
pead sa kätä ja pömo söma keik omma ello aia.
Ja ma tahhan wihhawaeno tösta sinno wahhele
ja selle naese wahhele / ja temma seemne wahhele / se-
famma peab sinno pea rõhhuma ja sinna wöttad
temmale kanda rõhhuda. Naese wasto ütles tem-
ma : Ma tahhan sulle wägga paljo wallo sata / kui
sa kätä peäl olled ; walloga pead sa lapsi ilmale
soma /

omma / ja so himmo peab so mehhe pole ollema / ja
sesamma peab sinno ülle wallitsema. Agga Ada-
ma wasto ütles temma: Et sa olled kuulnud om-
ma naese fanna ja sõnud seft puust / mis ma find
kässin ja ütlesin; sa ei pea seft mitte sõma; ärra-
uetud on se ma sinno pärrast / waewaga pead sa
seft sõma keik omma ello aia. Ja kibbowitso ja
ohhakaid peab ta sulle kaswatama ja sa pead wäl-
ja rohjud sõma; omma palle higgi sees pead sa
leiba sõma senni kui sa jälle mullaks saad / seft
seftsamast olled sa woetud; seft sinna olled põrm
ja pead jälle põrmuks sama. Ja Adam panni
omma naese nimme Ewa/seft et ta keikide ellawatte
emmaks sanud. Ja **Jehowa** Jummal teggi
Adamale ja temma naesele nahk-riidid ja panni neid
nende selga. Ja **Jehowa** Jummal ütles: Wa-
ta Adam olli kui üks meist / et ta pididi teadmä
head ja kurja: agga nüüd / et ta omma kät ei sir-
vuta ja ei wotta ka seft ello puust ja ei sõ ja igga-
west ei ella. Siis satis **Jehowa** Jummal ted-
da Edeni aiast wälja/et ta pididi ma harrima / kust
ta olli woetud; ja aias Adamat wälja ja panni
hommiko poolt wasto Edeni aeda need Kerubid ja
tulle modka / mis siinna ja tenna ennast põris / sed-
da ello pu teed hiidma.

4. Bea-

4. Beatus.

Ja Adam tundis omma naese Ewa ärra / ja ta
sai kaima peäle ja tõi Rainit ilmale / ja ütles: Ma
ollen sedda meest / sedda **Jehowa** sanud. Ja
temma tõi ta ilmale temma wenna Habeli; ja Ha-
bel olli puddo-lojuste karjane / agga Rain olli maad
harrimas. Ja se sündis pärrast mitto päwa / et
Rain **Jehowale** ohwri tõi ma-wiljast; ja Habel
tõi ka omma puddo-lojuste esimesseft so-ust ja
nende raswast / ja **Jehowa** watas Habeli peäle
ja temma ohwri peäle: agga Raini peäle ja tem-
ma ohwri peäle ei waatnud ta mitte; siis wihas-
tas Rain wägga ja ta langes ärra siimist. Ja
Jehowa ütles Raini wasto: Miks sa wihas-
tad ni wägga / ja miks olled sa ni siimist ärralan-
gend? eks se olle nenda: kui sa head teed / siis saad
sa andeks; agga kui sa ei te head / siis maggab pal-
tusse ees / ja temma himmo on sinno järrele / agga
sinna pead ta ülle wallitsema. Ja Rain rälis
omma wenna Habeliga; ja se sündis kui nemmad
wäljal ollid / siis lippus Rain omma wenna Ha-
beli peäle ja tappis tedda ä. Ja **Jehowa** ütles
Raini wasto: Kus on so wend Habel? ja ta üt-
les

les: Ei ma tea! ollen minna omma wenna hold-
ja? Ja ta ütles: Mis sa olled teinud? so wenna
werre heäl kistendab minno pole ma peält. Agga
niid ärranetud olled siina; ma peält! mis om-
ma sruud lahti teinud/so wenna werd so kääst was-
towotta: kui sa harvid maad/ siis ei pea ta sulle
omma rammo mitte ennam andma; hulkumas ja
pöggenemas pead sa ma peäl ollema. Ja Rain
ütles **Jehowa** wasto: Mo üllekohhus on su-
rem/ kui sedda saaks andeks; wata sa olled wind
täna ärraanud siit maalt/ ja pean so palle eest
warjule minnema/ ja ma peäl hulkumas ja pögge-
nemas ollema/ ja se sünnib/ et mind ärratappab
iggauks les mind leiab. Ja **Jehowa** ütles
temmale: Sepärrast iggaüks / les Rainit ärra-
tappab / selle kätte peab seitse wõrra jälle makseta-
ma. Ja **Jehowa** panni Rainile ühhe tähhe
et ükski ei piddand tedda mahhalbma/ les tedda
pidi tedma. Ja Rain läks ärra **Jehowa**
palle eest ja ellas Nodi maal hommiko pole Edenist.
Ja Rain tundis omma naese ärra/ ja ta sai kätma
peäle, ja tõi Hanoki ilmale: ja ta ehitas ühhe
lõina ja panni selle lõina nimme omma poja Ha-
noki nimme järrele. Ja Hanokile sündis Irad

ja Irad sünnitas Mehujael ja Mehujael sünnitas
Metusaeti ja Metusael sünnitas Lemeli. Ja Lemel
wõttis ennesele kaks naest/ teise nimmi olli Uda ja
teise nimmi Silla. Ja Uda tõi ilmale Jabali/
sesamma olli nende isä les telkide sees ellasid ja
weiksid kaswatasid; ja temma wenna nimmi olli
Zubal/ se olli keikide kandle- sõjatte ja pillipuhhujat-
te isä. Ja Silla sesamma tõi ka ilmale Tubal-
kainit/ se õppetab diete keik/ les wast- ja raud- sep-
ya tööd teggid/ ja Tubalkaini õdde olli Naama.
Ja Lemel olli omma naeste Uda ja Silla wasto
ütelnud: Kuulge mo fanna/ teie Lemeli naesed/
pange tähhele minno kõnnet: sest ma ollen ühhe
mehhe ärratapnud mulle hatwaks ja ühhe nore-
mehhe mulle muhhuks: kui seitsewõrra Raini pär-
rast maksetakse kätte/ siis Lemeli pärrast seitse lah-
welsatkümwend wõrra. Ja Adam tundis ta om-
ma naese ärra/ ja ta tõi poja ilmale ja panni tem-
ma nimme Set: sest Jummal (ütles temma) on
mulle teist semet Abeli assemele pannud / sest et
Rain tedda on ärratapnud. Ja ka sellesamma Se-
tile sündis poeg/ ja ta panni temma nimme Enos.
Sel ajal hakkati Jehowa nimmel kolutama.

5. Peatük.

Se on inimeste sündimiste ramat / sel päwal
 kui Jummal inimesse loi / Jummal náo järrele
 teggi ta tedda. Mehhe ja naese loi temma neid
 ja ta õnnistas neid ja panni nende nimme inni-
 menne sel päwal kui neid lodi. Ja Adam ellas
 130. aastat ja sünnitas ühhe lapse ennese sarnat-
 sels omma náo järrele / ja panni temma nimme
 Set. Ja Adama päwad ollid / párrast sedda kui
 ta Seti olli sünnitanud / 800. aastat ja sünnitas
 Poega ja tütrid. Nenda ollid keik Adama päwad /
 mis ta ellas 930. aastat ja surri á. Ja Set el-
 las 105. aastat ja sünnitas Enofi. Ja Set ellas
 párrast sedda / kui ta Enofi olli sünnitanud 807.
 aastat ja sünnitas poega ja tütrid. Nenda ollid
 keik Seti päwad 912. aastat ja surri á. Ja
 Enos ellas 90. aastat ja sünnitas Kenani. Ja
 Enos ellas párrast sedda / kui ta Kenani olli sü-
 nitanud / 815. aastat ja sünnitas poega ja tütri-
 d. Nenda ollid keik Enofi päwad 905. aastat / ja sur-
 ri á. Ja Kenan ellas 70. aastat ja sünnitas
 Mahhalaleli. Ja Kenan ellas párrast sedda / kui
 ta Mahhalaleli olli sünnitanud 840. aastat ja
 sünnitas poega ja tütrid. Nenda ollid keik Kenani
 päwad

päwad 910. aastat ja surri á. Ja Mahhalalel
 ellas 65. aastat ja sünnitas Jeredi. Ja Mahha-
 lalal ellas párrast sedda / kui ta Jeredi olli sünni-
 tanud / 830. aastat ja sünnitas poega ja tütrid.
 Nenda ollid keik Mahhalaleli päwad 895. aastat
 ja surri á. Ja Jered ellas 162. aastat ja sünni-
 tas Henoki. Ja Jered ellas párrast sedda / kui ta
 Henoki olli sünnitanud / 800. aastat ja sünnitas
 poega ja tütrid. Nenda ollid keik Jeredi päwad
 962. aastat ja surri á. Ja Henok ellas 65.
 aastat ja sünnitas Metusela. Ja Henok kõndis
 allate Jummalaga párrast sedda / kui ta Metusela
 olli sünnitanud / 300. aastat ja sünnitas poega ja
 tütrid. Nenda ollid keik Henoki päwad 365. aas-
 tat. Ja Henok kõndis allate Jummalaga ja ep
 olnud ennam / sest Jummal olli tedda árrawotnud.
 Ja Metusela ellas 187. aastat ja sünnitas Lemeli.
 Ja Metusela ellas párrast sedda / kui ta Lemeli olli
 sünnitanud 782. aastat ja sünnitas poega ja tü-
 rid. Nenda ollid keik Metusela päwad 969. aas-
 tat ja surri á. Ja Lemel ellas 182. aastat ja
 sünnitas Poia ja panni temma nimme Noa üttel-
 des : Sesamma peab meid rõmüstama meie töös
 ja meie látte waewas ma peält mis Jehowa on
 árraneednud. Ja Lemel ellas párrast sedda / kui

Ja Noa olli sünnitänud 595. aastat ja sünntas
poega ja tütrid. Nenda ollid keik Lemeti päwad
777. aastat / ja surri ä. Ja Noa olli 500. aas-
tat wanna ja Noa sünntas Semi / Hami / ja
Jeweti.

6. Peatük.

Ja se sündis / kui neid innimesi hakkas ma
peäle paljo sama ja neile tütrid sündsid : Siis
waatsid Jummalalapsed innimese tüttarte peäle /
et nemmad illusad ollid / ja wotfid ennestele Nae-
sed keikist / mis nemmad ärrawallitsefid. Siis üt-
les Jehowa : Minno Waim ei pea mitte iggawes-
te innimesed nomima : sest et nemmad ka lihha on /
ja nende päwad peawad ollema 120. aastat. Neil
päiwil ollid Newillim (hirmsad sured Mehhed) ma
peäl ja ka pärrast sedda / kui Jummalalapsed in-
nimese tüttarte juure tullid / siis töid nemmad neile
lapsi ilmale / needsammad on need wäggetwad / mis
ammust aiaft kuulsad mehhed on. Kui Jehowa
näggi / et innimese kurjus suur olli ma peäl ja
keik ta süddame mõtete mõtlemissed selged kurjad
igga päwa : Siis kahhetes Jehowa / et ta inni-
mest ma peäl olli teinud / ja temma südda teggi
halget. Ja Jehowa ütles : ma tahhan innimesi /

mis

mis ma olen lonud / ma peält ärrawõtada inni-
mestest weiksest sadil / romajast sadil / ja taewa lin-
nust sadil / sest ma kahheten / et ma neid olen tei-
nud. Ja Noa leidis armo Jehowa silma eest.
Need on Noa sündimissed : Noa olli üks õige
mees täieste wagga omma põlwe rahwa seas ; allate
kõndis Noa Jummalaga. Ja Noa sünntas kolm
poega / Semi / Hami / ja Jeweti. Ja se ma
olli Jummalalapses ärrarikkunud ja se ma sai täis
üllekohut. Ja Jummal näggi se ma ja wata /
ta olli ärrarikkunud / sest keik lihha olli omma teed
ma peäl ärrarikkunud. Sepärrast ütles Jummal
Noa wasto : Keige lihha ots on minno ette tul-
nud / sest se ma on täis üllekohut neist sanud :
sepärrast wata / minna tahhan neid waga hõpis
ärrarikkuda. Te ennestele laewa kowri puust / lam-
brittega pead sa se laewa teggema / ja seest ja wäl-
jaspiddi pead sa sedda pikliga tõrwama. Ja sed-
da wiisi pead sa sedda teggema / 300. künart olgo
laewa pitkus / 50. künart temma laius ja 30. kü-
nart temma kõrgus. Alma pead sa laewale tegg-
ma / ja walwista sedda üks künar ülleweelt ; ja
laewa ulse panne temma külge. Sinna pead tem-
male teggema allumist / teist ja kolmandamat lag-
ge. Ja minna / wata minna tahhan we-
appuust

ma pedse sata / et ma ärra-upputan taetwa alt keik-
lihha / kus ello waim sees on / keik mis ma peäl on
peab hänge heitma. Agga sinnoga tahhan ma om-
ma seädust kindlaste tehha / ja sa pead laetwa min-
nema / sinna ja so polad ja so naene ja so poegade
naesed sinnoga. Ja keigest mis ellab keigest lih-
hast kaks iggauhhest pead sa ennesega laetwa wima /
et nemmad sinnoga ellusse jäwad : tsfane ja em-
mane peawad need ollema. Neist lindudest omma
suggu järrele ja neist lojustest omma suggu järre-
le / keikist mis ma peäl liguwad omma suggu järrele /
keikist peawad nemmad kahheleste so jure tullema /
et nemmad ellusse jäwad. Ja sinna wotta enne-
sele keigest roast / mis süakse / ja foggu ennese jures
se sinnyse ja nelle söma-aiaks on. Ja Noa
teggi sedda : keik sedda möda / kui Jummal ted-
da oli kasknud / nenda teggi temma.

Tullewal aastal / kui ello-ford on /
ennam.

Enne

Enne

Ärrafulutaminne

felle

1732 aasta peäle.

Wärrast Kristusse sündimist.

Neljast aasta aiast ning nende
kätetullemisest.

Talwest.

S Alwe tulleb kätte / kui meie jures
pääw keigeliuhhem / ning O keige-
pikkem on : Se on so sündinud minne-
wal romal Joulo-ku päwal. Neäri-
ku annab esiteks külma / tuult ning
lund / agga lähhab pea pehmele ning
sul-

4

sul-

fullale Loppemissel tahhab winged tuled
sata. Kūnla-ku toob lund / selged il-
mad kess kuud pehmed / ning kilmad
ilmad mis järrele andwad / löppetab
märja / lummesao-ning rakke andmisse-
ga. Paasto-ku on algmisfel pehme
ning mǎrg hea ilmaga / kess kuud tuli-
ne / se peäle tulleb selge ning kuiw ilm
winge pāwa-tousma tulega ofsaft sadif.

Kewwadest.

Kewwade aeg hakkab kui pāaw ning
ō ühhepikkusses sawad / ning se sūnnib
Paasto ku 10mal pāwal. Mahla-ku
on algmisfel weel tuline kilmā ning sel-
ge ilmaga / kess kuud lähhab pehmeks
ning sojaks ehk / löppemissel on kuiw
ning selge. Leht-ku on algmisfel ka
kuiw

kuiw ning selge / kess kuud pilwine ning
mǎrg / agga selletab pea jǎlle / saab kui-
waks ning wǎgga sojaks / mis peäle kan-
ged eikesse ilmā ning mis rakket sadda-
wad saaksid mitmes paikās tousma /
wimaks selletab jǎlle. Jani-ku tootab
algmisfel wihma / agga pea jǎlle kui-
wad ning sojad ilmā ofsaft sadif anda ;
mis peäle rakked / eikesse ilmā ning ō
walgo lõmissed tulleksid.

Suist.

Se tulleb meile / kui pāaw feigepit-
kem ning ō feigelühhem on ; se sūnnib
11mal Jani-ku pāwal. Heina-ku näi-
tab esiteks illusad selged ning kuiwad /
sui-ilmā / kess kuud winged ning kui-
wad tuled / mis peäle ilm wǎgga pal-

lawaks lähháb paljo walgo lömistega.
löppemissel on selge ning kuiw. Leikamis-
se ku näitab pilwine/ márg ning uddone
olla / agga saab pea jálle selgeks ning
kuiwaks / párrast fest kuud on soe ning
márg / löppemissel selge ning kuiw.
Mihkli-ku on algmissel külüm / pilwine/
seggane ning uddone / párrast saab jálle
selgeks winge tuuldega / saaks kuiwad
külümáid ning selged ilmad otsani piddas
ma.

Süggisest.

Süggise hakkab / kui pááw ning õ
teist korda ühhepitkusseks sawad ; se sün-
nib 12mal Mihkli-ku páwal. Wina-
ehk Roja-ku annab algmissel seati kui-
wa / illusa páilikko páistmist / ning pakso
uddo

uddo fest kuust sadik / wimaks touseb
külüm uddo / tormawad / winged ning
kuiwad tuled. Salwe-kuul on algmis-
sel kanged tuled uddo ning márijaga / fest
kuud on külüm / lumme / rakke ning wih-
maga / wimaks on kuiw ilm ning löp-
petab másfawa tuuldega. Joulo-ku on
algmissel selge ning kuiw / agga wah-
hest seati uddone ning márg / fest kuud
saaks selge ning külüm ollema winge tuul-
dega / agga lähháb pea jálle pehmema-
ks ning márijaks / ning löppetab kange kül-
maga.

Páilikko ning ku-pimmedaks min-
nemistest ehk árrasömistest.

Sel aastal tullerwad wiis pimmedaks
minnemist / kolm Páilikku ning kaks
Kuus.

Kuus. Agga neist on üks suur pimmes
daks-minneminne kuus / ning üks wei-
fenne päilikkus / kui taewa-alline selge
on / seks puhhuks nähha: need teised ei
sa meifest mitte nähtud. Se suur kuus
sünnib zomal talwe-ku päwal õhto
pissut enne / kui üks pool tundi on pä-
rast kello 8. möda / on se hakkatus. üks
werendeel tundi pärast kello 9. on se
pool ku pimme. Kolm werendeli pä-
rast kello 9. on se ku pimme keif / ning
jääb nenda pimmes ühhe werendeli tun-
di pärast kello 11. siis hakkab temma
jälle ühhest ärest pissut walgeks minne-
ma / ning on jo ühhe pole tundi se jär-
rel jälle pool walge / agga ühhe werez-
deli tundi pärast kello 12. õsel säies paist-
mises ning walguses.

Se

Se teine weibenne pimmedaks minne-
minne Päilikkus on 6mal Joulo-ku pä-
wal enne lounat. Kui kel on 9. ning
üks pool / siis on se hakkatus. Kui kel
on pissut üle 10. siis on se keigesurem
pimne olleminne. 3. werendeli tundi
pärast kello 10. on löppeminne. Alg-
missel on Päilikko pahhamal polel peäl-
missel ärest / ning löppemissel parras-
mal polel se pimne pissut nähha.

Aasta-wosist ehk wilja siggimissel
ja rikumissel.

Kui selfinnatsel aastal taewa märlis-
de järrel üks pouane ning wägga kuro
aeg saaks ollema / ning se suur Jummal
wilja kaswamisse aial põllule mitte
märja ning siggitawa Wihma ei anna /
siis

siis on karta küll / et ka sefinnatse aasta
wilja-woos ei mitte saaks ni rohke olle-
ma. Se armolinne ja rohke Jummal
wõttab küll ommetigi ommad lapsed toi-
ta / sellal kui neil olleks kitsas kä. Kats-
kem agga / et same puhtaks süddamest
ja temma tahtmisse teggiaiks.

Terwisest ning haigussest.

Jeremia prohwetiramatuse ütleb Je-
howa meie Jummal: Arge ehmatage
ära taewa imme-tähtede eest / sest need
paggana-rahwas ehmatawad nende
eest. Sepärrast woib iggaüks Jum-
mala laste seast julge olla / ehk keik
taewa tähhed küll ähwardaksid keiksug-
gu haigust / olgo külma-ehk soja-tõbbe /
olgo pea-ehk rinna-ehk karko-tõbbe / ehk
muud

muud nisuggused rawwandused. Hai-
gus ja terwis / ello ja surm on üks keik
sellele / kellel Jummal on isaks. Se-
pärast ei pea risti-innime kartma / ehk
sel aastal küll meie peale tulleksid mon-
ned Jummalala karristamised. Saat-
kem agga omma hinge õnnistust kar-
tuses ja wärristuses (Wilib. 2.) ja
kiikem iggaüks ni hästi rahholisse põl-
we kui risti eest meie õnnisteggiat /
kes on keikide Algminne ja keikide

D I S.

155: (0): 500